

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту

Головуюча на заочній кафедрі
публічного управління, адміністрування
та міжнародної економіки
назва кафедри

В.І. Панасюк с.к.н, доцент Панасюк В.І.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали

« 2 » листопада 2020 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

«ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНА ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ІЗ СУСПІЛЬСТВОМ»

Виконав(ла) Омельченко Надія Олексіївна Н.О.О.
прізвище, імя, по батькові, підпис

Керівник доцент Панасюк В.І. В.І.
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Рецензент доцент Драган О.О. О.О.
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Біла Церква 2020

РЕФЕРАТ

Омельченко Н.О. «Інформаційно-комунікативна взаємодія органів державної влади із суспільством»

Досліджено:

- теоретичні підходи до розуміння концепту «зв'язки з громадськістю»;
- зміст зв'язків з громадськістю як інструменту взаємодії ОДВ з населенням;
- критерії ефективності зв'язків з громадськістю як інструменту взаємодії ОДВ з населенням;
- специфіка зв'язків з громадськістю в системі ОДВ як суб'єкта сучасної української політики.

Використано три базових методи: інституційний метод, історичний метод і метод порівняльного аналізу. Інституційний метод використовується на протязі всієї роботи і дозволяє розглядати органи державної влади як інститут, який здійснює політичну діяльність, приймає політичні рішення і здійснює політичні дії. Історичний метод використовується при розгляді витоків зв'язків з громадськістю, і політичної природи місцевого самоврядування. Метод порівняльного аналізу застосовується при виділенні особливостей зв'язків з громадськістю органів місцевої влади, в порівнянні з органами державної влади, комерційними організаціями. Застосовувані в роботі соціологічні методи, зокрема метод спостереження, метод експертної оцінки, дозволили забезпечити вивчення громадської думки щодо діяльності ОДВ.

Зроблено висновок, що відсутність адекватної інформації, що надходить по офіційних каналах від владних структур, усвідомлення неможливості вести повноправний діалог, повторювані фруструючі ситуації при зверненні до органів влади призводять до зростання рівня напруженості і конфліктності в суспільстві. Більш того, часто використовуються

маніпулятивні практики, за допомогою яких можливо вирішуються тактичні завдання, однак стратегічно вони лише посилюють конфліктний потенціал.

Наведений розклад реалізованих на сьогоднішній день в Україні моделей політичної комунікації змістовно констатує про наявність конфлікту в стосунках між суспільством і органами публічної влади. У кожному описі існуючої моделі він явно виражений або завуальований. Благодатний ґрунт для конфліктів у всіх випадках виникає через відсутність конструктивного спілкування.

В основі майбутньої моделі взаємодії між ОДВ і суспільством повинно бути законодавче врегулювання процедурних форм юридичної взаємодії державної (публічної) влади з окремими громадянами, громадськими та некомерційними організаціями, особливо коли ця взаємодія зачіпає конституційні права, свободи і законні інтереси громадян (участь представників широкої громадськості і зацікавлених груп населення в процедурах адміністративного нагляду і контролю, законодавча ініціатива, гранти з бюджетів всіх рівнів влади та МС, інформаційний обмін і т.д.). Законодавче закріплення моделей (механізмів) політичної комунікації, дозволить створити умови для розвитку перспективних, взаємовигідних відносин, їх регламент стане яким і обов'язковими відносинами, які раніше склалися тільки з договірних зобов'язань або взагалі були відсутні, стануть юридичним обов'язком. Адміністративний ресурс буде усунутий, що актуально в тому числі як одна з форм боротьби з корупцією.

Одержані результати можуть стати теоретичною основою для подальших досліджень з даної тематики.

Кваліфікаційна робота магістра містить 100 сторінок, список використаних джерел складається із 70 найменувань.

Ключові слова: органи державної влади, взаємодія органів влади, моделі інформаційно-комунікативної взаємодії, звернення громадян.

ANNOTATION

Omelchenko NO "Information and communication interaction of public authorities with society"

Researched:

- theoretical approaches to understanding the concept of "public relations";
- the content of public relations as a tool for EFA interaction with the population;
- criteria for the effectiveness of public relations as a tool for EFA interaction with the population;
- specifics of public relations in the EFA system as a subject of modern Ukrainian politics.

Three basic methods are used: the institutional method, the historical method and the method of comparative analysis. The institutional method is used throughout the work and allows to consider public authorities as an institution that carries out political activities, makes political decisions and carries out political actions. The historical method is used when considering the origins of public relations and the political nature of local government. The method of comparative analysis is used in highlighting the features of public relations of local authorities, in comparison with public authorities, commercial organizations. The sociological methods used in the work, in particular the method of observation, the method of expert evaluation, allowed to ensure the study of public opinion on the activities of EFA.

It is concluded that the lack of adequate information coming through official channels from the authorities, awareness of the impossibility of a full dialogue, recurring frustrating situations when appealing to the authorities lead to increased tensions and conflicts in society. Moreover, manipulative practices are often used to solve tactical tasks, but strategically they only increase the potential for conflict.

The given schedule of the models of political communication implemented today in Ukraine substantially states the existence of a conflict in the relations between the society and public authorities. In each description of the existing

model, it is clearly expressed or veiled. The fertile ground for conflict in all cases arises from the lack of constructive communication.

The future model of interaction between EFA and society should be based on legislative regulation of procedural forms of legal interaction of state (public) government with individual citizens, public and non-profit organizations, especially when this interaction affects the constitutional rights, freedoms and legitimate interests of citizens. stakeholders in administrative supervision and control procedures, legislative initiative, grants from the budgets of all levels of government and the CU, information exchange, etc.). Legislative consolidation of models (mechanisms) of political communication will create conditions for the development of promising, mutually beneficial relations, their rules will be clear and binding relations, which previously consisted only of contractual obligations or were absent, will become a legal obligation. Administrative resources will be eliminated, which is relevant, including as a form of combating corruption.

The obtained results can become a theoretical basis for further research on this topic.

The master's thesis contains 100 pages, the list of sources used consists of 70 items.

Key words: public authorities, interaction of authorities, models of information and communicative interaction, citizens' appeals.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЦЕСУ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА СУСПІЛЬСТВА	14
1.1. Сутність інформаційно-комунікативної взаємодії	14
1.2. Проблеми взаємодії громадянського суспільства і державної влади	20
1.3. Моделі взаємодії органів державної влади з громадськістю	39
Висновки до розділу 1	43
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ З СУСПІЛЬСТВОМ	44
2.1. Механізм подолання конфліктів між органами державної влади та суспільства	44
2.2. Деструктивні явища взаємодії органів влади та громадськості	50
2.3. Практичні аспекти застосування діалогових механізмів у вирішенні конфлікту між державою і громадянським суспільством	55
Висновки до розділу 2	63
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ З СУСПІЛЬСТВОМ В ПРОЦЕСІ СТАНОВЛЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	64
3.1. Особливості взаємодії Кагарлицької райдержадміністрації з громадськістю	64
3.2. Звернення громадян як форма взаємодії органів державної влади з громадськістю	68
3.3. Розвиток інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади	72
Висновки до розділу 3	77
ВИСНОВКИ	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	84
ДОДАТОК	92

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архипова Є. О. Електронне урядування як форма організації державного управління // Державне управління: удосконалення та розвиток: електронне наукове фахове видання. 2015. № 4.
2. Афонін Е. А. Громадська участь у творенні та здійсненні державної політики. Київ: Центр сприяння інституц. розвитку держ. служби, 2016. 160 с.
3. Бабінова О. О. Взаємодія органів державного управління і місцевого самоврядування з громадськістю: теоретико-методологічний аспект : автореф. дис. канд. наук з держ. упр. Київ. 2012. 20 с.
4. Бегей І. П. Основні теоретичні складові сучасних моделей державного управління // Державне управління та місцеве самоврядування. 2015. Вип. 2(25) С. 16-26.
5. Бойчук М. А. Влада і громадянське суспільство: механізми взаємодії. Київ: Атлант ЮЕмСІ, 2012. 207 с.
6. Босак О. З. Публічне управління як нова модель управління у державному секторі // Державне управління: теорія та практика. 2010. №2.
7. Взаємодія органів державної влади та громадянського суспільства : навч. посіб. / за ред. Ю. П. Сурміна, А. М. Михненка, Т. П. Крушельницька та ін. Київ: НАДУ, 2011. 388 с.
8. Влада і суспільство: діалог через громадські ради: монографія / Шайгородський Ю.Ж., Андрійчук Т.С., Дідух А.Я. та ін.; за заг. ред. Шайгородського Ю.Ж. Київ, 2011. 148 с
9. Власюк О. С. Формування громадянського суспільства в Україні // Український соціум НІСД. Київ: Знання України, 2012. 792 с.
10. Громадянське суспільство : проблеми і напрями інституційного розвитку: навч. посіб. / уклад.: Ю. П. Сурмін, Т. П. Крушельницька, В. В. Карлова та ін.; за заг. ред. Ю. П. Сурміна. К.: НАДУ, 2008. 56 с.

11. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства: навч. посіб. / Н.В. Грицяк, Л.В. Литвинова. За заг. ред. д.держ.упр., професора Н.В. Грицяк. Київ: Вид-во К.І.С., 2015. 108 с.

12. Державне управління: підручник/ Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін. Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.

13. Жуков В. Соціальне партнерство в Україні : навч. посіб. / В. Жуков, В. Скуратівський. Київ: Вид-во УАДУ, 2001. 200 с.

14. Ілюк Т. Ефективний діалог з громадськістю: теоретичні основи і методи організації // Вісн. НАДУ. 2012. № 1. С. 239-247.

15. Інформаційна складова державної політики та управління: монографія / Соловйов С.Г. та ін.; заг. ред. Грицяк Н.В.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, каф. інформ. політики та електрон. урядування. Київ: К.І.С., 2015. 320 с.

16. Квітка С. А. Електронне врядування як інноваційний механізм взаємодії влади, бізнесу та громадянського суспільства: зарубіжний досвід та передумови розвитку в Україні // Аспекти публічного управління. 2015. № 9. С. 26-34.

17. Колесникова К. О. Співвідношення державного управління та публічного адміністрування у процесі суспільної трансформації // Публічне управління: теорія та практика. 2013. Вип. 3. С. 41-45.

18. Кроки до громадянського суспільства. Концептуальні підходи до розвитку громадянського суспільства в Україні : наук. альманах / за ред. В. П. Рубцова, А. В. Шестакової, О. О. Ціпуринди, Т. О. Сербинської. Київ: Укр. акад. універсології, 2004. 256 с.

19. Кроки до громадянського суспільства. Постмайданове суспільство України: уроки для країни та світу : наук. альманах / за ред. В. П. Рубцова, А. В. Шестакової, В. О. Рябенка. Київ: Укр. Координац. Рада, 2006. 300 с.

20. Крутий О. Діалогічне підґрунтя громадянського суспільства як умова ефективного місцевого самоврядування// Політико-управлінський

потенціал органів місцевого самоуправління міста: моногр./ за заг. ред. В. В. Лісничого. Харків: Магістр, 2013. С. 93–114.

21. Лебедева М. М. Особенности восприятия при конфликте и кризисе. URL: http://www.i-u.ru/biblio/archive/hrest_konfliktologiya.

22. Моделі політичної комунікації: політичні партії та громадянське суспільство/ Ю. Тищенко, П. Байор, М. Товт, С. Горобчишина. Київ: Агентство “Україна”, 2010. 147 с.

23. Політологія для вчителя: навч. посібн. для студ. Педагогічних ВНЗ / за заг. ред.: К.О. Ващенко, В.О. Корнієнка. Київ: Вид-во імені М.П. Драгоманова, 2011. 406 с.

24. Романенко Є.О. Комунікативна взаємодія органів державної влади та громадськості: сутність та особливості налагодження // Є.О. Романенко / Державне управління та місцеве самоврядування. 2014. Вип. 2 (21). С. 190-199.

25. Скалацький В. М. Концептуальні побудови та практичні моделі інформаційного суспільства // Гуманітарний часопис. 2012. № 4. С. 62–69.

26. Соціальне партнерство і державна політика: від теорії до практики демократизації державного управління : монографія / 72 В. М. Мартиненко (кер. авт. кол.), О. М. Крутій, А. В. Стойка та ін. Харків: Магістр, 2009. 251 с.

27. Способность политической системы реагировать на общественные ожидания и опасения в условиях преодоления кризиса. URL: <http://www.inop.ru/files/Chapter6.pdf>.

28. Стойка А. В. Механізми ефективної взаємодії органів державної влади і громадських об'єднань на регіональному рівні: автореф. дис. к. держ. упр.: 25.00.02. Донецьк : Донецький держ. унт управління, 2006. 24 с.

29. Суспільство та влада: механізми взаємодії: навч.- метод. матеріали для слухачів дисципліни “Механізми взаємодії суспільства і влади” / А. М.

Михненко, С. О. Кравченко, І. В. Пантелейчук та ін. Київ: НАДУ, 2013. 80 с.

30. Хлебнікова А.А. Комунікативний менеджмент як найважливіший компонент державного управління в умовах глобалізації: теоретико-методологічний контекст // Державне будівництво. 2013. № 1.

31. Шабров О. Ф. Политическое управление: проблема стабильности и развития. URL: <http://shabrov.info/Polupr/glava5.htm>.

32. Шилова Т. С. Институциональный механизм взаимодействия государства и СМИ в условиях становления гражданского общества в современной России (региональный аспект) // Вест. Челябин. гос. ун-та. 2009. № 33 (171). Философия. Социология. Культурология. С. 88–90.

33. Бакуменко В., Попов С. Парадигма інноваційного розвитку суспільства: сучасні концепції реформування публічного управління [Електронний ресурс] .–Режим доступу: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_43/fail/4.pdf

34. Бажинова О. А. Механізми комунікації влади та громадськості в умовах глобалізації [Електронний ресурс] .–Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2012-4/doc/4/06.pdf>

35. Березенко, В.В. Стан політичного PR в Україні: соціально-комунікаційний аспект [Текст]: / В.В. Березенко // Держава та регіони. – Запоріжжя: ГУЗІДМУ, 2012. – С. 16- 31.

36. Дегтяр О. А. Інформаційно-комунікативна діяльність в державному управлінні як інструмент інтенсифікації соціального партнерства [Електронний ресурс] .–Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=623>

37. Зв'язки з громадськістю в органах державної влади та органах місцевого самоврядування [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjL8vCQu8jNAhUkMJokHVFCDIQFggcMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.center.gov.ua>

звернення 11.09.2020)

46. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. Дата оновлення 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19/ed20200101> (дата звернення 24.09.2020)

47. Про Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу: Указ Президента України від 05.03.2004 р. № 278/2004. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/278/2004> (дата звернення 10.10.2020)

48. Про затвердження Типових вимог до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорії "А": Постанова Кабінету Міністрів України від 22. 07. 2016 р. № 448-2016-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448-2016-%25D0%25BF> (дата звернення 03.10.2020)

49. Про затвердження Порядку визначення спеціальних вимог до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорій «Б» і «В»: Наказ Національного агентства з питань державної служби від 06.04.2016 р. № z0647-

50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0647-16?lang=ru> (дата звернення 03.10.2020)

51. Про затвердження методичних рекомендацій з розроблення профілів професійної компетентності посад державної служби у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим або їх апараті: Наказ Національного агентства з питань державної служби від 20.07.2012 р. № v0148859-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0148859-12/ed20120720/conv> (дата звернення 14.10.2020)

52. Абрамов В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень: дослідницькі та інноваційні процеси в державній службі. Київ: КНЕУ, 2005. – 178 с.

53. Авер'янов В. Виконавча влада і адміністративне право. URL: <http://uristinfo.net/adminpravo/2-2010-12-16-12-41-31.html?attempt=1> (дата зв

54. Авер'янов В. Дискусійні питання законодавчого регулювання державної служби в Україні. Вісник державної служби України. Вісник державної служби України. 2005. №3 С. 7-11.

55. Акімов О. О. Психологічна готовність державних службовців до професійної діяльності в умовах євроінтеграції: проблеми визначення й формування. *Державне управління теорія та практика*. URL: <http://www/academy.gov.ua/ej3/txts/DERJAVNA%20SLUJBA/02-AKIMOV.pdf> (дата звернення: 11.10.2020)

56. Біла О. В. Реформування державної антикорупційної політики: мета та шляхи реалізації. URL: <https://golos.kyivcity.gov.ua/content/reformuvannya-antykorupciynoi-polityky-derzhavy-meta-ta-shlyahy-realizacii.html> (дата звернення 19.10.2020)

57. Біла Л. Р., Ківалов С. В. Організація державної служби в Україні. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/3805/Bila_Tiunova_Publ_slujba.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення 19.10.2020)

58. Васіна А. Ю. Мельник А. Ф. Оболонський О. Ю. Державне управління. К.: Знання. 2009. 582 с.

59. Василевська Т. Е. Особистісні виміри етики державного службовця: монографія. - К.: НАДУ, 2008. 334 с.

60. Василевська Т. Е. Етика державного службовця як засіб запобігання та протидії корупції. 2011. 72с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/9fc4fff6-cce5-4afd-bf70-2e3854c59ab4.pdf (дата звернення 12.10.2020)

61. Вебер М. Избранные произведения. М.: Прогресс, 1990. 808 с.

62. Володина Н. А. Модель компетенций — это не сложно. URL: http://www.tppchr.ru/files/subcontent/99/downloads/tppchr_1216725815.pdf (дата звернення 19.10.2020)

63. Воронько О. А. Керівні кадри: державна політика та система управління. URL:

http://cpk.org.ua/index.php?option=com_booklibrary&task=view&id=1359&catid=0&Itemid=0 (дата звернення 04.10.2020)

64. Газізов М. М. Гошовська В. А. Босак О. З. Аналіз державної політики та прийняття управлінських рішень. К.: НАДУ, 2010. – 88 с.

65. Гацько А. С. Правові основи формування іміджу державного службовця. URL:

<http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/4064/1/16.pdf> (дата

звернення: 16.10.2020)

66. Гайдученко С. Сучасні підходи до безперервного професійного навчання керівників у сфері державної служби. URL:

<http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2011-4/doc/2/03.pdf> (дата

звернення 07.10.2020)

67. Дубенко С. Д. Державна служба і державні службовці в Україні. 2009.

68. 244 с.

69. Загородюк С. В., Ковбасюк Ю. В., Крайнік П. І., Дейнег Х. М. Світові моделі державного управління: досвід для України. НАДУ. 2012. – 612 с.

70. Задорожна С. М., Чабак Л. А. Психологічні особливості управлінської діяльності державного службовця в сучасних умовах. Чернігів: ЦППК, 2009. 14 с.